

Erazm Baran

Pro Memoria

Doktor nauk medycznych Wiesław Gawrzewski 1937-2010

28 sierpnia 2010 roku zmarł nagle i nieoczekiwanie medyk sądowy Wiesław Gawrzewski – znany, ceniony i lubiany w naszym środowisku, członek Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii.

Wiesław Gawrzewski urodził się 19 października 1937 roku we Lwowie. W 1946 roku, wraz z matką Bronisławą i młodszą siostrą Bożeną, opuścił Lwów i zamieszkał w Krakowie. Ojciec Julian, magister prawa, powołany do służby wojskowej zaginął w czasie działań wojennych w 1939 roku.

Wiesław w 1954 roku zdaje maturę w Liceum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego w Krakowie. Zostaje przyjęty na Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Krakowie, uzyskując dyplom lekarza medycyny 25 listopada 1962 roku. Tuż przed uzyskaniem dyplomu zostaje zatrudniony w Zakładzie Medycyny Sądowej na 1/2 etatu. Jest jednym z pierwszych asystentów nowego, młodego zespołu tworzonego przez doc. dra hab. Jana Stanisława Kobielię. Po odbyciu stażu podyplomowego uzyskuje pełne zatrudnienie w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej.

14 czerwca 1968 roku Rada Wydziału Lekarskiego nadaje Mu stopień naukowy doktora nauk medycznych na podstawie pracy: „Badania nad dzieżyczeniem alkalicznej fosfatazy surowicy krwi ludzkiej“. W tym samym roku odbywa kilkutygodniowy staż w Instytucie Medycyny Sądowej w Ko-

penhadze jako stypendysta Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.

W 1969 roku uzyskuje specjalizację z medycyny sądowej I stopnia, a w trzy lata później stopnia II.

Odchodzi z krakowskiej Katedry w 1974 roku do Rzeszowa, gdzie zostaje powołany na Kierownika Zakładu Medycyny Sądowej Zespołonego Szpitala Wojewódzkiego w Rzeszowie. Organizuje od podstaw ten Zakład doprowadzając do powstania terenowej placówki medycyny sądowej o pełnym profilu, z pracownią tanatologiczną, toksykologiczną, badań dowodów rzeczowych i badań osób dla oceny skutków poniesionych przez nie obrażeń dla potrzeb postępowania karno-sądowego.

W Rzeszowie (podobnie jak w Kielcach) w latach osiemdziesiątych powstaje Filia krakowskiej Akademii Medycznej (Katedra Nauczania Klinicznego, a następnie Instytut Medycyny Klinicznej), w ramach której dr W. Gawrzewski prowadził w pełnym zakresie zajęcia dydaktyczne z medycyny sądowej. W latach 1985-1990, tj. do czasu likwidacji Instytutu, jest zatrudniony na cząstkowym etacie starszego wykładowcy Akademii Medycznej w Krakowie.

Od 1950 roku prowadził wykłady z medycyny sądowej na Wydziale Prawa Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej – Filia w Rzeszowie, a od 2001 roku na Wydziale Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wykłady z podstaw medycyny sądowej prowadził w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie od 1996 roku.

Był specjalistą wojewódzkim ds. medycyny sądowej i stałym biegłym sądowym wydając liczne opinie dla policji, prokuratur i sądów.

Działał w Okręgowej Izbie Lekarskiej w Rzeszowie (1997-2010) pełniąc funkcję Z-cy Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

W Rzeszowie założył rodzinę – żona Marta, lekarz stomatolog, syn Grzegorz ukończył studia na Wydziale Prawa.

Dr Wiesław Gawrzewski jest autorem lub współautorem 30 publikacji naukowych. Brał czynny udział

w licznych spotkaniach naukowych (zjazdach, konferencjach i sympozjach).

Po wejściu w wiek emerytalny był nadal czynny zawodowo jako biegły sądowy w ramach stworzonej przez Niego „Pracowni Ekspertyz i Badań Sądowo-Lekarskich“ w Rzeszowie. Byliśmy pewni, że spotkamy się z Nim na kolejnym XV Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii we wrześniu 2010 roku w Gdańsku. Zapowiedział swój udział zgłaszając interesujący referat. Niestety nie było już nam dane wysłuchać

Jego wystąpienia. Pozostawił smutek odejścia Osoby nam bliskiej.

Prochy doktora Wiesława Gawrzewskiego złożone zostały w grobowcu rodzinnym na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Homo toties moritur, quoties amittit suos

dr Erazm Baran
medyk sądowy

BIBLIOGRAFIA PRAC NAUKOWYCH DR. MED. WIESŁAWA GAWRZEWSKIEGO

1. Kobiela J. S., Turowska B., Gawrzewski W., Urański J.: Anti-N agglutinins in the serum of a female patient. Arch. Immunol. Ther. Exp. 1964, 12, 667.
2. Gawrzewski W., Marek Z., Salwińska B., Trela F.: Wypadki śmiertelne przy pracy na terenie Huty im. Lenina w Krakowie w przedsiębiorstwach budujących Nową Hutę w latach 1953-1962. Pol. Tyg. Lek. 1965, 20, 716.
3. Gawrzewski W., Kalczew J.: Studies on the Duffy blood groups system (Fy^a) in the population of Cracow (Poland). Acta Medica Polona 1965, 6, 255.
4. Gawrzewski W.: Badania nad właściwościami grupowymi alkalicznej fosfatazy surowicy krwi ludzkiej. Przegl. Lek. 1966, 22, 600.
5. Wystouchowa B., Gawrzewski W.: Einführende untersuchungen über das Grupepensystem sauer Phosphatasen der Erythrocyten in der polnischen Population. Zschr. ärztl. Forbild. 1967, 61, 770.
6. Gawrzewski W.: Die Häufigkeit des Gruppensystem der alkalischen Serumphosphatase in der Bevölkerung von Kraków. Zschr. ärztl. Forbild. 1967, 61, 771.
7. Trela F. M., Gawrzewski W.: Wstępne badania nad oznaczaniem cholinesterazy i alkalicznej fosfatazy we krwi pochodzącej ze zwłok. Arch. Med. Sąd. Krym. 1968, 18, 1, 117.
8. Kobiela J. S., Gawrzewski W.: Samobójstwo przez spalenie. Arch. Med. Sąd. Krym. 1968, 18, 2, 293.
9. Turowska B., Gawrzewski W., Czajkowska L.: Blood group and serum protein system in Schizophrenia. Acta Medica Polona 1968, 9, 2009.
10. Turowska B., Gawrzewski W., Opolska B.: The use of thin layer electrophoresis in starch gel for determination of alkaline phosphatase in human blood serum. Acta Medica Polona. 1969, 10, 315.
11. Gawrzewski W., Opolska B., Maga F.: Badania rodzinne nad dziedziczeniem układu kwaśnej fosfatazy krwinek czerwonych. Arch. Med. Sąd. Krym. 1970, 20, 2, 219.
12. Popczyńska-Markowa M., Marek Z., Gawrzewski W., Depowski M., Mierzyński W.: Zespół niedorozwoju lewego serca u niemowląt. Przegl. Lek. 1970, 26, 438.
13. Gawrzewski W., Baran E.: Śmiertelne zatrucie preparatem „Tri“. Arch. Med. Sąd. Krym. 1971, 21, 1, 87.
14. Baran E., Gawrzewski W., Marek Z.: Przestępstwa przeciwko zdrowiu w materiale Zakładu Medycyny Sądowej AM w Krakowie w latach 1969-1970. Arch. Med. Sąd. Krym. 1971, 21, 2, 25.
15. Gawrzewski W., Opolska B.: Oznaczanie typów kwaśnej fosfatazy w płamach krwi ludzkiej. Arch. Med. Sąd. Krym. Supplement 1, 1971, 21, 233.
16. Strycharska M., Wiernikowski A., Gawrzewski W., Pach J., Kobylecka M.: Ostre zatrucia chromianami. Z Zag. Kryminal. 1971, 6, 115.
17. Gawrzewski W., Opolska B., Ciastoń M.: Zastosowanie cienkowarstwowej elektroforezy w żelu skrobiowym do oznaczania alkalicznej fosfatazy surowicy ludzkiej w praktyce klinicznej. Przegl. Metodyczny AM Kraków 1971, 6, 81.

18. Gawrzewski W., Opolska B.: Układ grupowy kwaśnej fosfatazy (EC-3.1.3.2.) w płytkach krwi ludzkiej, Arch. Med. Sąd. Krym. 1973, 23, 1, 43.
19. Gawrzewski W., Trela F., Grochowska Z.: Próba określenia fazy wchłaniania i eliminacji alkoholu w oparciu o stopień uwodnienia krwi, moczu i ciałka szklistej. Arch. Med. Sąd. Krym. 1974, 24, 2, 189.
20. Gawrzewski W., Grochowska Z., Kunz J.: Sądowo-lekarskie aspekty utonięć (Analiza materiału sekcyjnego z lat 1946-1973). Arch. Med. Sąd. Krym. 1975, 25, 2, 123.
21. Gawrzewski W.: Zabójstwa (Sądowo-lekarska analiza materiału sekcyjnego z lat 1970-1972). Arch. Med. Sąd. Krym. 1975, 25, 3, 259.
22. Gawrzewski W., Gross A., Kołbik A., Konopka J., Morcinek: Utonięcia wśród dzieci i młodzieży w latach 1946-1971. Arch. Med. Sąd. Krym. 1976, 26, 1, 96.
23. Turowska B., Opolska B., Gawrzewski W.: Distribution of 6 phosphogluconate dehydrogenase variants in South Poland. Hum. Hered. 1976, 26, 319.
24. Turowska B., Opolska B., Gawrzewski W.: Polimorfizm dehydrogenazy 6-fosfoglukonianowej (6-PGD) w populacji Polski Południowej. [w:] Toksykomania i nawyk alkoholizowania się wśród młodzieży oraz inne zagadnienia sądowo-lekarskie. Red. T. Marcinkowski, Szczecin-Szczytno 1977, 358.
25. Gawrzewski W.: Sądowo-lekarskie badanie zwłok znalezionych w torfowisku. Arch. Med. Sąd. Krym. 1977, 27, 2, 157.
26. Turowska B., Gawrzewski W.: Rare phosphoglucomutase phenotypes PGM1 3-1 and PGM1 3-2 in the Polish population. Forens.Sci. 1979, 13, 129.
27. Gawrzewski W., Wierziński T.: Techniczno-Medyczna rekonstrukcja zajmowania miejsc w samochodzie osobowym w czasie wypadku drogowego. [w:] Problemy Rekonstrukcji Wypadków Drogowych. Wyd. IRS, Kraków, 1996, 151.
28. Gawrzewski W.: Błąd lekarski, błąd diagnostyczny czy nieszczęśliwy wypadek. [w:] Postępy Med. Sąd. i Krym. Wrocław, 1997, III, 85.
29. Gawrzewski W.: Przejechanie pieszych przez samochody osobowe. [w:] Problemy Rekonstrukcji Wypadków Drogowych. Wyd. IES, Kraków, 1998, 203.
30. Gawrzewski W.: Zgon w następstwie postrzału z broni palnej czy rany kłutej brzusznej. [w:] Postępy Med. Sąd. i Krym. Wrocław, 1999, V, 185.

Publikacje wymienione w punktach 15, 19, 22, 24, 27, 28, 29, 30 były wygłaszane na Zjazdach Polskiego Tow. Med. Sąd. i Krym. (Wrocław, Kraków, Gdańsk, Łódź), na Zjeździe Tow. Med. Sąd. NRD, na konferencjach (sympozyjach) Szczecin, Zakopane, Wrocław.

REFERATY WYGŁASZANE (NIEPUBLIKOWANE)

1. Marek Z., Baran E., Gawrzewski W.: Die Zusammenarbeit des Institut für Gerichtliche Medizin in Kraków mit den Untersuchungsorganen bei Delikten gegen Gesundheit. 4. Tagung der Gesellschaft für Gerichtliche Medizin der DDR vom 1. bis 4. Oktober 1973 in Magdeburg.
2. Gawrzewski W.: Błędy w opiniowaniu pourazowym. Konferencja Naukowa nt. Orzecznictwo sądowo-lekarskie w sprawach postępowania karnego, cywilno-odszkodowawczego i inwalidzkiego. Rzeszów 10-12 X 1985.
3. Gawrzewski W.: Zabójstwa na terenie województwa rzeszowskiego w latach 1978-1985.

I Łódzkie Sympozjum Naukowe. Cesarka k. Łodzi 12-13 V 1986.

4. Gawrzewski W.: Opiniowanie w przypadkach trzykrotnego pobierania krwi na zawartość alkoholu. III Konferencja Toksykologów Sądowych. Lublin, 5-6 XI 1987.

5. Gawrzewski W.: Pozbawienie życia mężczyzny w wyniku rozległych uszkodzeń mięśni. II Łódzkie Sympozjum Naukowe. Cesarka k. Łodzi 18-20 IX 1989.

Referat zgłoszony na XV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii: Gawrzewski W.: Kamera przemysłowa jako element wspomagający analizę przebiegu pobicia ze skutkiem śmiertelnym.